

PiA Politisk Plattform 2026-2028

Behandlet i hovedstyret mars 2026

Innledning

Psykologisk kunnskap er avgjørende for å møte sentrale samfunnsutfordringer knyttet til helse, utdanning, arbeid, inkludering og velferd. Psykologi i Akademikerforbundet skal arbeide for å styrke psykologifagets posisjon i samfunnet, arbeidslivet og i offentlig politikk, og sikre gode rammevilkår for våre medlemmer. Vår oppgave er å verne om alle med psykologisk kompetanse, samtidig som vi ønsker å ivareta samfunnets behov på best mulig måte. Det er viktig for oss at mennesker som er i kontakt med systemet møter fagpersoner med riktig kompetanse til rett tid.

Anerkjennelse og tydeliggjøring av psykologisk kompetanse

Det er per i dag mulig å ta bachelor i psykologi, og bygge på med en master i psykologi. Etter endt studieløp får man ikke benytte tittelen psykolog. For å få tittelen psykolog, må man ta profesjonsstudiet, som er et integrert 6-årig løp. Etter vår oppfattelse, er det generelt stor kjennskap til hvilken kompetanse en psykolog innehar, men ikke like tydelig hvilken kompetanse de med master i psykologi har. Dette ønsker vi i PiA å arbeide med. Våre fokusområder her er:

- Anerkjennelse av psykologisk kompetanse som mer enn bare klinisk kompetanse, men også samfunnskompetanse
 - At arbeidsgivere utvikler karriereløp for psykologikandidater uten autorisasjon (kommunepsykolog, miljøterapeut, etc.)
 - At psykologifaglig kompetanse inkluderes i kompetansestrategier i offentlig sektor
 - At psykologisk kompetanse eksplisitt etterspørres i utlysninger innen analyse, policy, tjenesteutvikling og innovasjon.
 - Tydeliggjøre hvilken kompetanse som best egner seg til forskjellige stillinger/arbeidsoppgaver/å løse diverse problemstillinger.
- Tydeliggjøre de forskjellige arbeidsoppgavene, og oppnå en rådgivende funksjon i diskusjoner omkring dette. Eksempler på dette er:
 - Hva er test-kompetanse og hva er veileder-kompetanse: Helsepersonell - hvilke tester kan jeg gjøre?
 - Hva kan man gjøre, og hva kan man ikke gjøre som psykolog/ master i psykologi? Samme med bachelor i psykologi.

Regulering av kompetanse og titler.

Det har gjennom årenes løp vært større saker der studenter fra utenlandske universiteter ikke har fått anerkjennelse for sin kompetanse, som er uheldig for samfunnet og individet. Det har også flere ganger vært debatt om måten Norge regulerer tittelen "psykolog" på, er den beste. I Norge er det kun de med klinisk kompetanse som kan bruke tittelen psykolog, mens de med utdanning innenfor andre retninger i psykologi, ikke får benytte en beskyttet tittel. Våre fokusområder innenfor dette er:

- Vi skal være aktive i prosesser der offentlig anerkjennelse av titler og utdanninger diskuteres. Vår viktigste oppgave er at disse prosessene blir gjort på en mest mulig rettfærdig måte for de involverte, uten at det skal gå på kompromiss for kvalitet. Typiske saker vi kan engasjere oss i er utenlandskompetanse, EØS, psykologspesialistutdannelsen, titteldebatten og lignende.

- Sørge for at kompetanse blir synlig i offentlig debatt, hos arbeidsgivere og hos potensielle studenter.
- Utdanning:
 - Utdanningene innenfor psykologi er per dags dato veldig forskjellige, vi ønsker at utdanninger innen like felt skal samsvare mer og at de er like gode kvalitetsmessig. Vi ønsker en nasjonal standard for kvalitet i psykologutdannelsene.
 - Sørge for at informasjonen fra utdanningsinstitusjoner angående fremtidige karrieremuligheter samsvarer med realiteten i arbeidslivet, og at dette er forutsigbart.
 - Samarbeide tett med institusjonene i utforming og utvikling av utdannelsesløpene
 - Det er store forskjeller i finansiering mellom de forskjellige studieretningene i psykologi. PiA ønsker at finansieringsnivået ikke er et hinder for at studentene ikke får nok ressurser til å få nødvendig kompetanse.
 - Arbeide mot at alle studenter får relevant og tilstrekkelig praksis underveis i studieløpet, både på bachelor-, master- og profesjonsløpene. Vi ønsker generelt at det skal være fokus på praktisk erfaring underveis i studieløpene.

Psykologtittel og godkjenning

Psykolog er en beskyttet tittel, og autorisasjon skal sikre kvalitet og pasientsikkerhet. Samtidig må systemet være rettferdig og forutsigbart.

Vi mener at Norge skal følge EØS-regelverket for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Personer med psykologutdanning fra utlandet må få en reell mulighet til autorisasjon gjennom kvalifiserende prøve eller veiledet prøveperiode dersom det er behov for å dokumentere kompetanse.

Ordningen skal ivareta både pasientsikkerhet og retten til likebehandling og mobilitet innen EØS

Lønn, tariff og stillingsstruktur

Vi kjemper for at kompetanse skal lønne seg. Ansatte med relevant utdanning og fagkompetanse skal innplasseres og lønnes i tråd med sin kvalifikasjon – ikke som ufaglærte.

For at dette målet skal oppnås må arbeidstakere få:

- Riktig lønnplassering ved ansettelse basert på utdanning og erfaring.
- Ingen med fag- eller høyere utdanning skal lønnes som ufaglært.
- Tydelige stillingskoder og lønnsstiger som gir faglig og økonomisk utvikling.
- Sterke og forpliktende tariffavtaler som sikrer reell lønnsvekst.

Psykisk helse som samfunnsansvar (Psykisk helsepolitikk)

Psykisk helse må forstås og forvaltes som et samfunnsansvar. For å møte dagens og fremtidens utfordringer trengs en tydeligere politisk satsing på forebyggende arbeid, både gjennom økte ressurser og bedre organisering. Norge har betydelig kompetanse innen forebygging, blant annet gjennom spesialiserte masterutdanninger, men denne kompetansen utnyttes i for liten grad. For å dra nytte av denne kompetansen må vi:

- Forebygging må prioriteres politisk gjennom økte midler og tydelig organisering.

- Eksisterende forebyggingskompetanse må tas i bruk mer systematisk i kommuner og institusjoner
- Samarbeidet mellom klinikere og ikke-klinikere må styrkes gjennom klare strukturer.
- Forebygging må settes i system på universelt, selektivt og indikert nivå.
- Tilgang til psykisk helsehjelp må bli mer likeverdig på tvers av geografi og sosiale forskjeller.